

หลักสูตรจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ (การปลูกผักข้างบ้านอาหารข้างรั้ว) จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

ความเป็นมา

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินชีวิตไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อ ผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้ พร้อมทั้งสามารถนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

เกษตรทฤษฎีใหม่ หรือ ทฤษฎีใหม่ เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ ได้แก่ พื้นที่น้ำ พื้นที่ดินเพื่อเป็นที่นาปลูกข้าว พื้นที่ดินสำหรับปลูกพืชไร่สวนนาพันธุ์ และที่สำหรับอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ ในอัตราส่วน ๓:๓:๓:๑ เป็นหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการจัดการศึกษาให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสามารถนำไปถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำบัญชีครัวเรือน การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำเกษตรธรรมชาติ หรือเกษตรผสมผสาน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น ทำให้ผู้รับบริการของ กศน.ได้นำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีความตระหนักถึงการใช้จ่ายอย่างพอประมาณ มีเหตุผลในการใช้จ่าย มีภูมิคุ้มกัน เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามัคคีในครอบครัว ชุมชน สามารถสร้างเป็นอาชีพได้ มีรายได้ ลดรายจ่าย ความเป็นอยู่ดีขึ้น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักการของหลักสูตร

- นำกรอบความคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสาระหลักในการดำเนินงาน
- ใช้กระบวนการจัดการความรู้เป็นวิธีการในการสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้
- ใช้ชุมชนเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ทั้งระดับตัวบุคคล และระดับชุมชน
- ยึดแนวทางการทำงานโดยใช้การประสานเครือข่ายในพื้นที่
- ให้ความสำคัญกับบทบาทของครู กศน. ในการเป็นผู้จัดการเรียนรู้ในชุมชนโดยเน้นเป็นการจัดกิจกรรมใหม่

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในเรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ เกษตรทฤษฎีใหม่การปลูกผักข้างบ้านอาหารข้างรั้ว
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพหลักและต้องการมีอาชีพเสริม

ระยะเวลาการเรียนรู้ของหลักสูตร จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๑๒ ชั่วโมง

การเรียนรู้ใช้เวลา ๕ วัน เรียนรู้โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาจากเอกสารและ ภูมิปัญญา การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑.เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิต	๑.ผู้เรียนสามารถบอกความหมาย ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ ๒.ผู้เรียนสามารถบอกองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ ๓.ผู้เรียนเข้าใจแนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้	๑.เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิต ๑.๑ ความหมาย ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ๑.๒ องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ๑.๓ แนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน	<u>กิจกรรม</u> ๑.วิทยากรให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร ๒.เศรษฐกิจพอเพียงนำไปใช้ในระดับบุคคลครัวเรือนและชุมชนได้อย่างไร ๓.มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ครอบครัวสามารถปฏิบัติได้สอดคล้องกับทุนที่มีอยู่และความพอเพียง ๔.ครัวเรือนมีประสบการณ์อะไรบ้างในการปฏิบัติกิจกรรมสู่ความพอเพียง ๕.การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ในการดำรงชีวิต <u>สรุป</u> ๑.วิทยากรสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ๒. มอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ใบงาน/ภูมิปัญญา/ผู้รู้/สื่อ ในเรื่อง แนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและการดำรงชีวิต	๓	-
๒	ครัวเรือนพอเพียง	๑.ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการ ปลูกพืช ผักสวนครัวได้	๒.ครัวเรือนพอเพียง - การปลูกพืชผักสวนครัว -วัสดุอุปกรณ์ -ขั้นตอนวิธีการ -ประโยชน์	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ การปลูกพืช ผักสวนครัว ๒. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการปลูกพืช ผักสวนครัว(การปลูกผักข้างบ้านอาหารข้างครัว) <u>ขั้นสรุป</u> -วิทยากรสรุปและมอบหมายให้ผู้เรียน ปลูกพืช ผักสวนครัว - วิเคราะห์ผลที่ได้จากการปลูกพืช ผักสวนครัว		๓

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	ครีวเรือน พอเพียง	ผู้เรียนมีความรู้เรื่อง ครีวเรือนพอเพียงการทำ บัญชี การวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย การเก็บออม	๒.ครีวเรือนพอเพียง ๒.๑ การทำบัญชีครีวเรือน ๒.๒ การวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย	<u>กิจกรรม</u> ๒.๑ วิชยกรบรรยายให้ความรู้แลกเปลียนเรียนรูเรื่องการทำบัญชี ครีวเรือน ๒.๒ วิเคราะห์รายรับ รายจ่าย ๒.๓ การเก็บออม ๒.๔ การลด ละ เลิก อบายมุข <u>ขั้นสรุป</u> -วิชยกรสรุปและบรรยายการทำบัญชีครีวเรือน การเก็บออม การลด ละ เลิกอบายมุข -ฝึกปฏิบัติการทำบัญชีครีวเรือน	-	๓
๔	การส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ (การปลูกผักข้าง บ้านอาหารข้าง รั้ว)		การปลูกผักสวนครีว,การทำ ปุ๋ยหมัก,และการทำนาในบ่อ ซิเมนต์	<u>กิจกรรม</u> วิชยกร บรรยายให้ความรู้การปลูกผักสวนครีว,การทำปุ๋ยหมักและการ ทำนาในบ่อซิเมนต์ <u>ขั้นสรุป</u> -วิชยกรสรุปและบรรยายการปลูกผักสวนครีว,การทำปุ๋ยหมักและการทำ นาในบ่อซิเมนต์ -ฝึกปฏิบัติการปลูกผักสวนครีว,การทำปุ๋ยหมักและการทำนาในบ่อซิเมนต์	-	๖

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
๒. อบรมให้ความรู้
๓. ฝึกปฏิบัติจริง
๔. ติดตามประเมินผลและรายงานผล

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อบุคคล/วิทยากร
๒. ตัวอย่างชิ้นงาน
๓. เอกสารประกอบการเรียนรู้/ใบความรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้และจบ

หลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา